

Tematická zpráva

**Kontrola bezpečnosti a ochrany zdraví
ve školách a školských zařízeních
v období od 1. 9. 2013 do 31. 12. 2014**

Praha, červen 2015

Obsah

1 Kontrola dodržování právních předpisů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů.....	3
1.1 Inspekce výchovy ke zdraví a bezpečnosti škol a školských zařízení	3
1.2 Kontroly provedené v oblasti BOZ	3
2 Souhrnné výstupy z provedených kontrol	4
2.1 Kontrola zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb; poskytování nezbytných informací žákům k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví podle § 29 odst. 2 školského zákona.....	4
2.1.1 Kontrola dodržování právních předpisů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků za období 1. 9. 2013 – 31. 8. 2014	4
2.1.2 Kontrola dodržování právních předpisů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků za období 1. 9. – 31. 12. 2014	6
3 Tematická inspekce Bezpečnost ve školách a školských zařízeních.....	7
4 Školní úrazovost	9
4.1 Analýza školní úrazovosti	9
5 Podněty ČŠI k nápravě zjištěného stavu	11
Seznam zkratek	11

1 Kontrola dodržování právních předpisů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů

1.1 Inspekce výchovy ke zdraví a bezpečnosti škol a školských zařízení

Výchova ke zdraví a zajišťování bezpečné výuky je nedílnou součástí vzdělávacích programů a jejich naplňování na všech stupních vzdělávání. Hodnocení a kontrola těchto činností Českou školní inspekci (dále i „ČŠI“) patří k hlavním úkolům inspekčního zjišťování.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků výchovy ke zdraví a zajištění bezpečnosti

Zjišťování a hodnocení bezpečného prostředí ve školách a školských zařízeních (dále „školy“) a výchovy ke zdraví je uskutečňováno komplexně. **Pojetí a obsah hodnoticích postupů** vycházejí především z příslušných ustanovení zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění účinném v posuzovaném období, z rozpracování příslušných témat v rámcových vzdělávacích programech a z cílů a úkolů operačního programu Zdraví 21 zaměřených na danou oblast. ČŠI využívá při této činnosti vhodné metody multikriteriálního hodnocení škol pomocí soustavy konzistentních ukazatelů, které propojují vzdělávací, sociální i ekonomické aspekty. Při zjišťování podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví postupovala ČŠI podle Kritérií hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání na školní rok 2013/2014, schválených MŠMT dne 13. 8. 2013 a podle Kritérií hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání na školní rok 2014/2015, schválených MŠMT dne 25. 7. 2014.

Kontrolní činnost v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví

Kontrola prováděná Českou školní inspekci jako orgánem veřejné správy je jedním z nástrojů státu k zajištění celospolečenských zájmů a dodržování povinností vyplývajících z obecně závazných právních předpisů. Úkolem kontroly jako nezávislé objektivní činnosti je zjišťovat:

- a) zda kontrolované osoby dodržují právní předpisy,
- b) zda kontrolované osoby analyzují výsledky kontrol a přijímají opatření k odstranění nedostatků zjištěných ve sledovaných oblastech, včetně opatření vedoucích k odstranění, zmírnění nebo předcházení rizik,
- c) zda jsou přijatá opatření kontrolovanou osobou plněna.

1.2 Kontroly provedené v oblasti BOZ

Předmětem kontroly je kontrola dodržování vybraných ustanovení školského zákona vykonávaná podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. d).

Konkrétně se jedná o:

- kontrolu zajištění BOZ při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb; poskytování nezbytných informací dětem, žákům a studentům k zajištění BOZ podle § 29 odst. 2 školského zákona,
- kontrolu vedení evidence úrazů dětí, žáků a studentů včetně vyhotovení a zaslání záznamu o úrazu stanoveným orgánům a institucím podle § 29 odst. 3 školského zákona.

Pojetí a obsah kontrolních postupů v oblasti BOZ vycházejí především z příslušných ustanovení školského zákona, z rozpracování tématu v rámcových vzdělávacích programech a z cílů a úkolů operačního programu Zdraví 21 zaměřeného na danou oblast. Z právních předpisů účinných v posuzovaném období uplatnila ČŠI jako východisko především § 5, 29, 65

a 96 školského zákona s využitím úpravy v § 102 odst. 6 a § 103 odst. 2 a 3 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění účinném v posuzovaném období a dále vyhlášku č. 64/2005 Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů, ve znění účinném v posuzovaném období.

2 Souhrnné výstupy z provedených kontrol

2.1 Kontrola zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb; poskytování nezbytných informací žákům k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví podle § 29 odst. 2 školského zákona

Kontrolní činnost na místě byla zaměřena na následující oblasti:

- kontrola školního/vnitřního řádu – vymezení formálního rámce bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, zařazení problematiky BOZ do jiných dokumentů (ŠVP, vnitřní předpisy), seznámení zaměstnanců a žáků školy/školského zařízení se školním/vnitřním řádem,
- kontrola aktuálního stavu plnění povinnosti o informování zákonných zástupců dětí a nezletilých žáků kontrolovanou osobou o vydání a obsahu školního/vnitřního řádu,
- úroveň hodnocení a prevence rizik s ohledem na zajištění BOZ žáků a aktuálního stavu přijatých preventivních opatření k mimořádným událostem včetně kontroly zajištění první pomoci žákům,
- stav personálního zabezpečení BOZ, kontrola aktuálního stavu dokumentace o vzdělávání odpovědných osob v oblasti BOZ,
- kontrola aktuálního stavu plnění ustanovení o provádění prověrek BOZ včetně odstraňování zjištěných nedostatků ve vztahu k zajištění BOZ žáků,
- kontrola poskytování osobních ochranných pracovních prostředků (pro žáky vykonávající odbornou praxi a účastníci se praktického vyučování) a jejich používání a plnění požadavků na BOZ u pracovišť praktického vyučování a odborné praxe,
- kontrola prostorového a materiálního vybavení a zabezpečení včetně plnění podmínek pro zajištění BOZ na užívaných sportovištích a zajištění podmínek BOZ při akcích pořádaných školou.

2.1.1 Kontrola dodržování právních předpisů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků za období 1. 9. 2013 – 31. 8. 2014

Zajištění podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví žáků zjišťovala ČŠI ve školním roce 2013/2014 ve 243 školách a školských zařízeních ve všech krajích České republiky. Bylo sledováno, jak školy přihlížejí k základním fyziologickým potřebám žáků, jak předcházejí rizikovým projevům chování, informují žáky v oblasti BOZ, a jak zahrnují podmínky BOZ při vzdělávacích činnostech do základních dokumentů. Téměř všechny navštívené školy a školská zařízení měly problematiku BOZ zahrnutou ve svém školním řádu nebo ve vnitřním řádu. Pravidelně je prováděna aktualizace těchto dokumentů. Součástí této kontroly bylo i sledování úrazovosti.

Tabulka č. 1 Souhrnné výstupy z provedených kontrol (§ 29 odst. 2 školského zákona)

Oblast kontroly	Obsah zjištění	Podíl škol splňujících požadavky (v %)	Oblasti možných rizik/opatření
Školní/vnitřní řád, seznámení žáků, informování zákonných zástupců	Pravidla BOZ jsou uvedena ve školním/vnitřním řádu	97,9	Dostatečná informovanost dětí, žáků, studentů a zákonných zástupců dětí a nezletilých žáků snižuje riziko vzniku úrazu.
	Žáci byli prokazatelně poučeni o pravidlech BOZ	98,4	
	Zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků byli informováni o pravidlech BOZ	99,2	
	Problematika BOZ byla zařazena v ŠVP	100,0	
Pojmenování nebezpečí, rizik možného ohrožení života a zdraví žáků, hodnocení rizik a přijetí adekvátních opatření	Škola se zabývá prevencí rizik v oblasti BOZ	94,2	Je třeba zajistit prevenci rizik v oblasti BOZ takovým způsobem, aby nebyla považována za formální.
	Žáci byli seznámeni s opatřeními při mimořádných situacích	99,2	
	Žáci byli seznámeni s požární prevencí	99,6	
	Škola provádí praktické nácviky činností při mimořádných situacích a požáru	96,3	
Vzdělávání pedagogů a zaměstnanců škol v oblasti BOZ a průkaznost dokumentace o vzdělávání	Pedagogičtí pracovníci jsou v oblasti BOZ vzdělávání v souladu s právními předpisy	97,9	V oblasti vzdělávání je potřeba klást důraz na přípravu zaměstnanců v uvedeném směru a důsledně provádět proškolení zaměstnanců organizujících první pomoc.
	Dokumentace o školení pedagogických pracovníků v oblasti BOZ byla průkazná	98,4	
	Byla ustanovena osoba odpovědná za organizaci první pomoci.	97,9	
	Bylo provedeno proškolení zaměstnanců organizujících první pomoc	96,7	
Bezpečné prostory školy	Nebyly zjištěny závady: Tříd	86,4	Nedostatečné finanční prostředky pro materiální vybavení. Nedostatečná spolupráce se zřizovatelem a dalšími subjekty. Z kontrolovaných subjektů 27,6 % nedosáhlo v jednom či více aspektech požadovaného stavu zajišťujícího BOZ v prostorách školy.
	Nebyly zjištěny závady: Tělocvična	95,1	
	Nebyly zjištěny závady: Herny	96,3	
	Nebyly zjištěny závady: Hřiště a hrací plochy	95,9	
	Nebyly zjištěny závady: Školní jídelna	98,4	
	Nebyly zjištěny závady: Zahrada	95,9	
	Nebyly zjištěny závady: Sociální vybavení, šatny	90,5	
	Revize a odborné prohlídky byly prováděny odborně způsobilými osobami	93,8	
	Nedostatky zjištěné při revizích a odborných prohlídkách byly odstraněny	98,8	

Prostorové a materiální vybavení, zabezpečení a plnění podmínek pro BOZ	Vlastní sportoviště užívaná školou splňují požadavky na BOZ	99,2	Dbát na zajištění BOZ na vlastních sportovištích a sportovištích jiných subjektů včetně přesunů na tato sportoviště.
	Sportoviště jiných subjektů užívaná školou svým zařízením splňují požadavky na BOZ	99,2	
	Byla zajištěna BOZ při přesunu účastníků vzdělávání na sportoviště a zpět	99,6	
Zajištění BOZ účastníků při sportovních, sportovně-turistických a jiných aktivitách mimo školu	Ve škole jsou stanovena pravidla pro konání akce	100,0	V kontrolovaných subjektech byl zjištěn pouze jeden případ nepředložení posudku o zdravotní způsobilosti.
	Stanovená pravidla jsou dodržována	100,0	
	Škole bylo předloženo písemné prohlášení zákonného zástupce o bezinfekčnosti	100,0	
	Škole byl předložen posudek o zdravotní způsobilosti	99,6	
Praktické vyučování	Byla zajištěna BOZ při realizaci praktického vyučování a odborné praxe	99,2	Zvýšit BOZ při realizaci praktického vyučování, dbát na vstupní prohlídky a OOPP.
	Žákům byly přiděleny OOPP v souladu s právními předpisy	99,6	
	Byly provedeny vstupní prohlídky žáků vykonávajících praxi	99,6	

2.1.2 Kontrola dodržování právních předpisů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků za období 1. 9. – 31. 12. 2014

Od školního roku 2014/2015 se zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví zjišťuje při komplexní inspekční činnosti, proto došlo v porovnání s rokem 2013/2014 ke zvýšení počtu škol, ve kterých se tato problematika kontroluje. Od září do prosince 2014 zjišťovala ČŠI zajištění podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví ve 239 mateřských školách, 234 základních školách a 82 středních školách. Převážná většina kontrolovaných škol splňovala požadavky na bezpečnost. Dílčí nedostatky byly zjištěny pouze v malém podílu škol (viz tabulka č. 2).

Tabulka č. 2 Souhrnné výstupy z provedených kontrol (§ 29 odst. 2 a 3 školského zákona)

Oblast kontroly	Podíl škol splňujících požadavky (v %)		
	MŠ	ZŠ	SŠ
Bezpečnost prostor školy	91,5	94,0	100,0
Personální zabezpečení BOZ žáků při výuce a mimoškolních akcích	98,4	99,1	98,7
Vymezení formálního rámce bezpečnosti a ochrany zdraví dětí/žáků	99,2	98,7	98,8
Prevence rizik s ohledem na zajištění BOZ	97,6	98,6	100,0
Zajištění BOZ při přesunech dětí/žáků mezi místy vykonávané činnosti	98,4	100,0	100,0
Zajištění BOZ účastníků při aktivitách mimo školu/školské zařízení	98,8	98,7	100,0
Stanovení pravidel pro konání akce mimo školu	88,2	100,0	92,5

Kontrola vedení evidence úrazů žáků včetně vyhotovení a zaslání záznamu o úrazu stanoveným orgánům a institucím	97,6	94,0	88,6
---	------	------	------

ČŠI hodnotila při inspekční činnosti na místě také získávání praktických návyků v oblasti ochrany zdraví a životů. Výsledky hodnocení v této oblasti zobrazuje tabulka č. 3.

Tabulka č. 3 Získávání vědomostí a praktických návyků v oblasti ochrany zdraví a životů při každodenních činnostech (podíl škol v %)

Oblast zjišťování	ZŠ	SŠ
Praktické dovednosti v chování v rizikových situacích v dopravě	94,2	27,7
Praktické dovednosti – předcházení situacím ohrožujícím zdraví	88,8	84,6
Praktické dovednosti – chování v případě ohrožení zdraví	85,7	73,8

Praktické dovednosti v chování v rizikových situacích v dopravě byly vytvářeny ve většině navštívených základních škol. Ve středních školách k tomu docházelo spíše okrajově. Předcházení situacím ohrožujícím zdraví je rozvíjeno rovněž ve většině základních, ale i středních škol, stejně jako vytváření dovedností, jak se zachovat v případě ohrožení zdraví. Podíl středních škol, které vytvářejí praktické dovednosti v této oblasti, byl však mírně nižší než v základních školách.

3 Tematická inspekce Bezpečnost ve školách a školských zařízeních

V termínu od 20. října do 13. listopadu 2014 zjišťovala ČŠI na základě úkolu předsedy vlády České republiky stav bezpečnosti ve školách a školských zařízeních. Tematická inspekční činnost byla zaměřena na bezpečnost dětí, žáků a studentů při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb. Úkolem tematické inspekční činnosti bylo dále zjistit, jaké podmínky mají školy pro zajištění bezpečnosti.

Během sledovaného období navštívili pracovníci ČŠI celkem 5 477 škol a školských zařízení, což je 56,4 % škol a školských zařízení uvedených v rejstříku. Bylo zjišťováno, jak jsou školy technicky a personálně zabezpečeny proti vniknutí a pohybu cizích osob v prostorách školy. Tato zabezpečení byla sledována jak ráno při vstupu do školy, tak v průběhu výuky během dne. Výsledky inspekční činnosti zobrazují následující tabulky č. 4 a č. 5.

Tabulka č. 4 Technické zabezpečení proti vniknutí a pohybu cizích osob v prostorách školy (podíl škol v %)

způsob zabezpečení*	MŠ	ZŠ	SŠ + konzerv.	ostatní školy**	školská zařízení
elektronické karty/čipy	2,7	8,9	49,1	18,6	7,9
vstup do školy po zadání kódu	7,0	5,6	11,3	8,2	3,9
kamery systémy	13,1	30,8	48,1	30,0	21,2
zamčené dveře (+ případně zvonek)	96,8	96,2	83,3	70,6	89,3
jiné technické opatření	11,1	13,0	12,2	8,2	10,5
nijak	1,1	1,0	2,7	18,8	5,8

* součet všech odpovědí převyšuje 100 % z důvodu možnosti výběru více odpovědí

** ostatní školy – VOŠ, JŠ, ZUŠ

**Tabulka č. 5 Personální zabezpečení proti vniknutí a pohybu cizích osob v prostorách školy
(podíl škol v %)**

způsob zabezpečení*	MŠ	ZŠ	SŠ + konzerv.	ostatní školy**	školská zařízení
pedagogický dohled (při vstupu do školy)	44,3	57,3	61,8	28,1	37,0
nepedagogický dohled (při vstupu do školy)	49,6	78,9	54,2	26,8	34,8
recepční/vrátný	1,0	11,0	30,7	12,2	9,2
služby žáků/studentů (při vstupu do školy)	0,0	0,6	3,5	0,8	0,5
pedagogický dohled (v průběhu dne)	70,4	81,0	83,1	59,2	75,3
nepedagogický dohled (v průběhu dne)	50,3	48,0	31,8	26,5	35,0
pracovník bezpečnostní služby	0,2	0,6	2,6	1,6	0,8
přítomnost městské policie/ Policie ČR	0,6	3,3	1,6	0,8	0,6
jiné personální opatření	2,2	1,5	2,3	5,1	2,5
nijak	5,5	1,0	1,2	18,1	3,3

* součet všech odpovědí převyšuje 100 % z důvodu možnosti výběru více odpovědí

** ostatní školy – VOŠ, JŠ, ZUŠ

V naprosté většině mateřských, základních a středních škol byla pro zabezpečení proti vniknutí a pohybu cizích osob zajištěna jak technická (zamčené dveře, kamerové systémy), tak personální opatření (pedagogický a nepedagogický dohled při vstupu do školy i v průběhu dne).

S ohledem na skutečnost, že v době šetření neexistoval jednotný právní předpis, který by na jednom místě shrnoval základní a konkrétní požadavky na zajištění bezpečnosti dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zapsaných do školského rejstříku, doporučila ČŠI nastavit **minimální standard bezpečnosti**, který by byl ukotven ve vyhlášce vydané MŠMT, a to jak v oblasti prostorové a organizačně technické, tak v oblasti personální. Tento minimální standard bezpečnosti byl vydán MŠMT v únoru 2015. Současně byl také vyhlášen neinvestiční dotační program „Podpora zabezpečení škol a školských zařízení“.

Minimální prostorové, materiální a technické vymezení je definováno především právními předpisy stavebně-technickými a hygienickými, další úpravy nad rámec těchto předpisů by měly zahrnovat zejména oblast organizačně-technického zajištění bezpečnosti po celou dobu průběhu výchovně-vzdělávacího procesu a oblast kontinuálního dohledu nad dětmi, žáky a studenty ve školách a školských zařízeních.

ČŠI dále doporučila:

- finančně podpořit školy pro posílení personálního dohledu
- finančně podpořit školy pro možnost inovací technických prvků zabezpečení
- připravit vzdělávací programy pro pedagogické pracovníky zaměřené na analýzu rizik v oblasti bezpečnosti při realizaci výchovně-vzdělávacího procesu a na přijímání účinných opatření
- ustanovit mezirezortní pracovní skupinu složenou ze zástupců Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, České školní inspekce, Ministerstva vnitra, integrovaného záchranného systému, zřizovatelů škol a případně dalších subjektů s cílem připravit podrobnější strategii bezpečnosti a ochrany zdraví účastníků vzdělávání

4 Školní úrazovost

Kontrola vedení evidence úrazů žáků včetně vyhotovení a zasílání záznamů o úrazech stanoveným orgánům a institucím vychází z § 29 odst. 3 školského zákona a z vyhlášky č. 64/2005 Sb.

Souhrnné poznatky o úrazech, které se žákům staly při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb (dále „školní úrazy“), vycházejí ze záznamů o úrazech,¹ které ČŠI shromažďuje a analyzuje již od roku 2005. Od 1. května 2010 je odesílání záznamů o úrazu České školní inspekci zajištěno on-line spojením s databází ČŠI. Realizovaná změna a informování o ní ovlivnila celkový přístup vedení škol k této oblasti BOZ, došlo k důslednějšímu dodržování pravidel nutné administrativy.

Tabulka č. 6 Souhrnné výstupy z provedených kontrol (§ 29 odst. 3 školského zákona) za období 1. 9. 2013 – 31. 8. 2014

Oblast kontroly	Obsah kontroly	Podíl škol splňujících požadavky	Oblasti možných rizik
Školní úrazy v knize úrazů	Knihy úrazů je vedena (§ 29 odst. 3 školského zákona a § 1 odst. 1 vyhlášky č. 64/2005 Sb.)	100,0	Nevedení knihy úrazů nebo neúplné údaje přispívají k formálnosti přijímaných opatření a nevedou školu k formulování preventivních opatření.
	Knihy úrazů obsahuje povinné údaje (§ 29 odst. 3 školského zákona a § 1 odst. 2 vyhlášky č. 64/2005 Sb.)	93,8	
Záznamy o úrazech žáka	Záznam o úrazu obsahuje povinné údaje	98,8	Zjištěním je nedodržení termínů zaslání záznamu o úrazu.
	Záznam o úrazu je zaslán v požadovaném termínu ČŠI	88,5	

Tabulka č. 7 Souhrnné výstupy z provedených kontrol (§ 29 odst. 3 školského zákona) za období 1. 9. 2014 – 31. 12. 2014

Oblast kontroly	MŠ	ZŠ	SŠ
Knihy úrazů je vedena	100,0	100,0	100,0
Knihy úrazů obsahuje povinné údaje	98,0	97,4	97,5
Záznam o úrazu obsahuje povinné údaje	100,0	98,7	100,0
Záznam o úrazu je zaslán v požadovaném termínu	100,0	97,9	94,9
Záznam o úrazu je zaslán stanoveným orgánům a institucím	99,6	98,3	93,7

4.1 Analýza školní úrazovosti

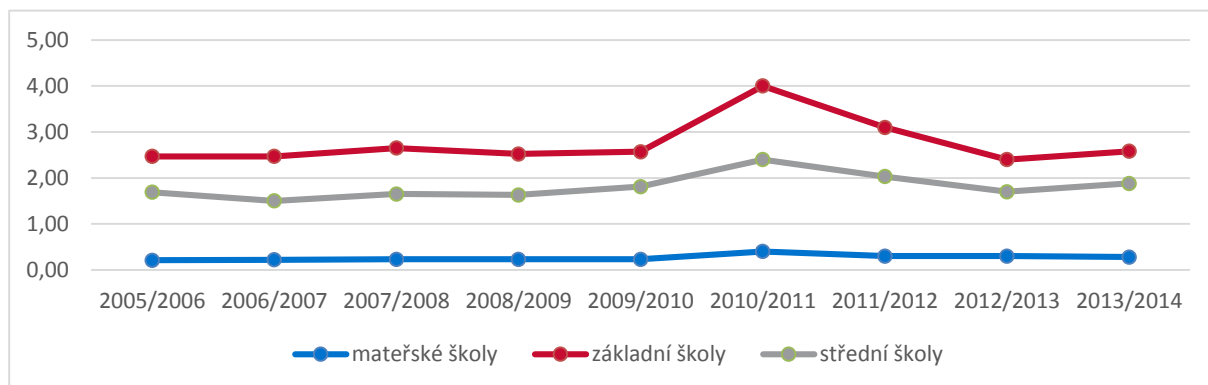
Ve školním roce 2013/2014 bylo v jednotném záznamovém systému úrazů zaregistrováno 31 441 záznamů o úrazech, které byly doručeny ČŠI (stav k 31. srpnu 2014). V porovnání s předcházejícím školním rokem (29 191 záznamů) je absolutní počet úrazů o 2 250 vyšší, což

¹ Záznam o úrazu škola vyhotovuje, jde-li o úraz, jehož důsledkem byla nepřítomnost žáka ve škole nebo školském zařízení zasahující alespoň do 2 po sobě jdoucích vyučovacích dnů, byl-li úraz smrtelný, je-li pravděpodobné, že žák bude poskytnuta náhrada za bolest nebo ztížení společenského uplatnění způsobené úrazem nebo byl-li záznam o úrazu vyhotoven na žádost zákonného zástupce žáka, zletilého žáka nebo orgánu uvedeného v § 4 vyhlášky č. 64/2005 Sb. (zdravotní pojišťovna žáka, ČŠI, zřizovatel, místně příslušný útvar Policie České republiky). České školní inspekci jsou zasílány záznamy o úrazech, jejichž důsledkem je nepřítomnost žáka ve škole nebo školském zařízení, o úrazech, je-li pravděpodobné odškodnění, a o úrazech smrtelných.

představuje nárůst o 7,7 %. Nejvyšší absolutní počet úrazů vykazují základní školy (21 315), v těchto školách je dlouhodobě nejvyšší i index úrazovosti (počet úrazů na 100 žáků). Ve školním roce 2013/2014 se staly dva smrtelné úrazy.

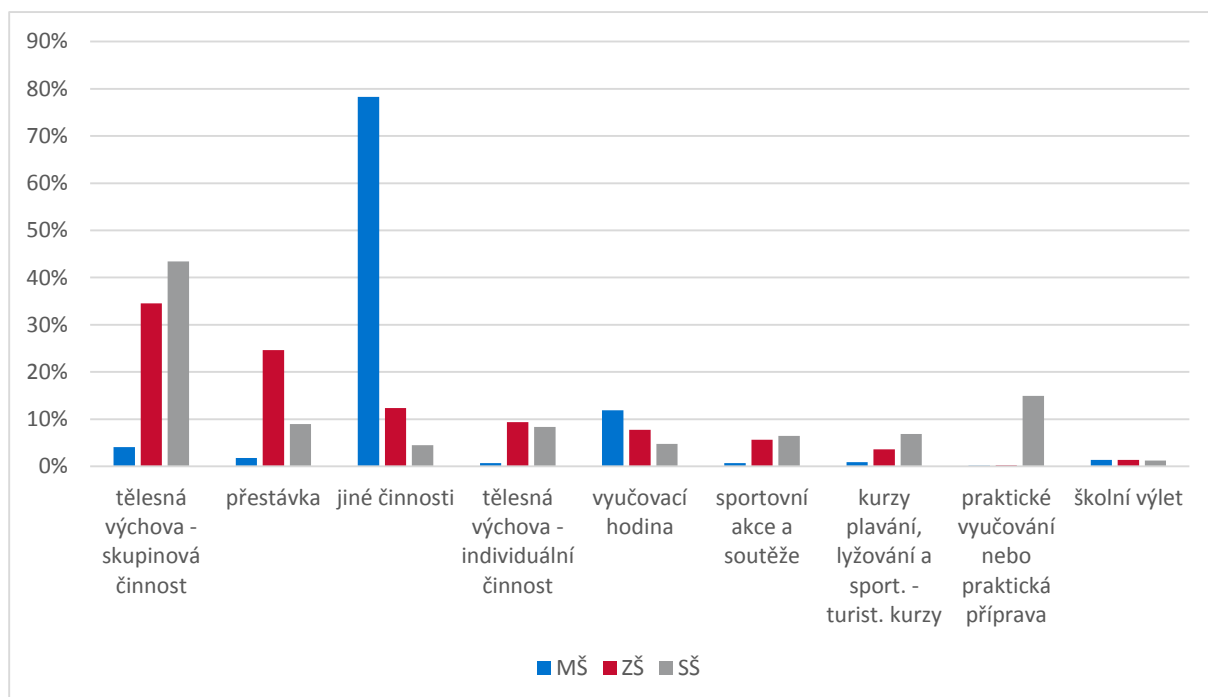
Vývoj školní úrazovosti od školního roku 2005/2006 v jednotlivých druzích škol, posuzovaný podle indexu úrazovosti, ukazuje graf č. 1.

Graf č. 1 Trendy vývoje úrazovosti v jednotlivých druzích škol (podle ročního indexu)

ČŠI analyzuje školní úrazovost např. i z hlediska činností, při kterých k úrazům dochází. Jejich rozložení je znázorněno v grafu č. 2.

Graf č. 2 Druhy činnosti, při kterých dochází k úrazům (v %)

Z grafického znázornění je patrné, že žáci základních a středních škol si přivodili nejvíce úrazů při tělesné výchově (44 % v ZŠ a 51,8 % v SŠ), častěji docházelo k úrazům při skupinové činnosti než při činnosti individuální. Úrazovost o přestávkách byla vyšší v ZŠ (24,6 %) než v SŠ (9 %). Údaj o vysokém výskytu úrazů při jiných činnostech (např. na školní zahradě a při vycházkách) v mateřských školách je zatížen odlišným rozdělením činností v MŠ a v ZŠ nebo v SŠ.

5 Podněty a doporučení

- I. Prostřednictvím vzdělávání zlepšit stav pohybových dovedností a tělesné zdatnosti žáků, předcházet tak zvýšené úrazovosti při pohybových aktivitách a za tím účelem:
 - podpořit reálné uskutečňování pohybových aktivit žáků podle školních vzdělávacích programů (zvýšení pohybových aktivit v rámci denního režimu ve výuce),
 - motivovat žáky k aktivitám zaměřeným na posílení tělesné zdatnosti,
 - propagovat školní tělesnou výchovu zaměřenou především na všestranný a zdravý tělesný rozvoj, vychovávat příslušně vzdělané učitele schopné uplatnit metody a formy práce, které umožňují aktivní pohyb všech žáků v průběhu celé vyučovací hodiny a dosahování příslušných vzdělávacích standardů na úrovni odpovídající pohybovým možnostem žáků.
- II. Dodržovat metodické doporučení k bezpečnosti dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních – minimální standard bezpečnosti, a to jak v oblasti prostorové a organizačně-technické, tak v oblasti personálního zabezpečení i dokumentace školy a vnitřních předpisů.
- III. Udržovat, případně rozvíjet odpovídající materiální podmínky ve vztahu k zajištění BOZ. Zlepšovat ergonomickou situaci ve školách (vybavovat školy vyhovujícím nábytkem). Sledovat, jak je toto vybavení v příslušných školách finančně zajištěno. Ve spolupráci se zřizovateli realizovat opatření vedoucí k zajištění BOZ zejména v oblasti prostorových a materiálních podmínek, podle konkrétní situace ve školách věnovat zvláštní pozornost budování bezbariérových přístupů.
- IV. V rámci funkčnosti vnitřních preventivních systémů přijímat a zejména realizovat opatření vyplývající z provedených kontrol a revizí a dbát na odbornou způsobilost osob provádějících revizi a odborné prohlídky. Přijatá pravidla a opatření v hlavních dokumentech ověřovat v činnostech škol a školských zařízení, ve vytvořených podmínkách pro tyto činnosti.

Seznam zkratek

BOZ	bezpečnost a ochrana zdraví
ČŠI	Česká školní inspekce
MŠ	mateřské školy
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
OOPP	ochranné osobní pracovní prostředky
SŠ	střední školy
Školy	školy a školská zařízení
ŠVP	školní vzdělávací program
ZŠ	základní školy
Žáci	děti, žáci a studenti